

pričevanje vseh teh štirih krivo, da je celih 6 bilo v hudem sovraštvu z rajnim itd.

Širovnik v veliki zadregi odgovori: „Jaz ne vem, kaj sem podpisal, meni je srenjski pisar Matevžič prinesel nemški zapisano tožbo, jaz pa sem jo podpisal, pa nisem vedel, kaj notri stoji, ko ne znam nemški!“

(Konec prih.)

Gospodarske stvari.

Shranjevanje žita.

(Konec.)

V nekaterih krajih se žito shranjuje celo pod zemljo. Tu leži, se vé, da na hladu in zraku ne pride lahko do njega, toda kako je s tretjo rečjo, s prezračanjem? Zrnje plesni in se navleče mokrote. To torej ne kaže nikam.

Italijani in Španjci imajo za žito shrambe v skalovju ali vsaj v suhih, peščenih tleh, Francozi in Ogrji pa ga déjo v žitnice, ki so zgorej polne, spodej pa prazne. Ali to ni, da se posnema. Vrhu tega pa so drage in težavne. Tako torej nam ne kaže, da shranjujemo žito, ker ga nimamo toliko, da ga lahko gubimo.

Drugi čéjo, da se kuri v žitnicah in to enako, da je vselej ena in ista toplota v njih. To je pa že celo drago in poyrh še ni gotovo, da zdržimo tako žito zdravo. Mi zato menimo, da ostanemo pri stari shrambi — pri žitnicah in torej samo to vzboljšamo, kar se da pri njih doseči.

Kakor se žito v redu seje in spravlja, tako ga je treba tudi v redu shraniti. Tako žito ne daje samo več, nego ono daje tudi bolje moko. Naravno, da se za tako dobi tudi več denarja. Glavno pravilo je tedaj, da se žito večkrat pregrne. To se godi z navadno vejavnico. Če pa pri tem gre tudi kaj v izgubo, ter se nekaj žita iztrebi, to ne stori toliko, kajti ostalo je za to toliko boljše, ker je zdravo.

Ako žito s kraja ni prav čisto, za to se mora tem tenje djati v kupe in se večkrat prevetrili. Gospodar torej pregleda od časa do časa žito in brž, ko vidi, da je vlažno in se „kuri“, mora ga razpoložiti po tleh v tenkih vrstah. Če je pa žito suho, lahko ga deneš v kupe, ki so 45 cm. visoki. Vlažno žito sme se pa, če je veliko, samo od 10 do 16 cm. nagniti. Pri tem pa ga je še vsak dan en- ali celo dvakrat premešati. Ako se hrani pa delj časa, treba ga je še poleti enkrat, po zimi pa dvakrat prevetrili. Po mrazu pa ne kaže žita mešati, da-si je vreme vlažno, tako bi se namreč še mrzlo žito spravilo v toploto, katere mu ni treba.

Na miši, podgane itd. moraš vselej paziti in čem več je mogoče, treba ti je gledati na

to, da ti ne naredé preveč škode. Nekaj pa je bode, kakor že koli skrbiš za žitnico svojo.

Braniti se ti je pa na vsak način tudi zoper te sovražnike in za to rabi zoper take škodljivce tiste pripomočke, ki so pri nas v navadi. Veruj, da so najbolji, na vse, kar se ti drugod svetuje v to, ni ti treba in nisi tudi v stanu jemati ozira.

Kar je pa glavno, prodaj v pravem času svoje žito. „Denar se pomnoži, žitnica pa se izoži“, — tak je star pregovor in mi rečemo, da je v njem veliko resnice.

Dopisi.

Iz Slov. goric. (Izvolitev.) Za veleposestvo Št. Lenartskega okr. zastopa so se izvolili tile gg.: Peter Mesarec, župan pri sv. Juriju v Slov. gor., France Bela, veleposestnik v Žicah, Franc Fekonja, v Trakovci, Mat. Polič, veleposestnik pri sv. Lenartu, Miha Milošič, župnik pri sv. Benediktu, Martin Lapuh, župnik pri sv. Barbari, Ivan Klemenčič, veleposestnik v Čagoni, Frid. Kukovec, veleposestnik v Žicah, Karl Murko, veleposestnik v Bišu in Henrik Zarnic mesar pri sv. Lenartu. To so vrli možje in vrli tudi njih volilci. Ako so Slovenci jedini, ni mogoče, da bi ne zmagali. Kakor tu, tako naj bodo jedini volilci tudi v kmečki skupini!

Iz Trnoveljske okolice. (Prazna jeza.) Dne 11. oktobra smo v naši Škofljijski občini naše nemškutarje budo udarili in dosedanjega župana Okorna vrgli s stola, na katerem je tako rad in široko sedel. Huje pa, kakor njega, zadela je ta volitev Valentina Koželja, po domače Lončarja. Grozo, strah in togoto smo brali na njegovem obrazu, ko je videl konec volitve. Bil je seveda pri volitvi navzoč. Doselej je bil tudi županova desna roka, sedaj pa smo mu jo odbili. Pri volitvi bil je še sicer nek drug nemškutar, pa je že pri tretjem razredu pobral šila in kopita ter jo je kar pobrisal z volišča. Le ravno ta Lončar je sedel, kakor pribit na stolu ter je čakal glasú, pa, hvala Bogu, zavedni Slovenci mu nismo dali nijednega glasú in ravno zaradi tega se je on togotil nad nami, da so mu kar lasje vstajali. Pač bi nas bil morda najrajši pozobal, ali nas je bilo premnogo. Omenim še nadalje, da se je on ob neki priliki napihoval, češ, da ima za 60.000 gld. premoženja, pa ni za odbornika izvoljen. No, ako je temu resnica, da je tako premožen, saj si je to svoto pri Slovencih nakupičil. Kljub temu ga pa mi zaradi njegovih 60 tisočakov čisto lahko pogrešamo pri občini. Na dalje še omenim, da je vse tiste, kateri so mu bili kaj dolžni, terjal ter mu morajo kar nenadoma plačati, drugače bi vse tožil, to pa zato, ker ga niso volili. Vidite, dragi čitatelji,

tako se tedaj ta naš ljubi Lončar napihuje. Mi Slovenci pa mu vendar svetujemo, naj se neha napenjati, kajti žal bi nam djalo, ko bi poknil. Opomenim pa še, da že celih 10 tednov Škofljijski nemškutarji to vročo kašo mešajo z rekurzom, pa upamo, da se jim ne bode ohladila, saj se je volitev popolnoma prav in po postavi izvršila.

Iz spodnje Savinjske doline. (Občinske volitve.) [Konec.] Blagi možje, vsi ste že iz otroških let, zakaj si sami nakladate varuha, ki ga potem slepo vse ubogate? Jaz dobro vem, da vaša srca niso tako popačena, da ne bi spoznali, kaj je prav ali ne; jaz dobro vem da spoznate, da na slovenski zemlji mora biti slovenski jezik gospod; ali iz samega straha, da ne bi se zamerili, da ne bi šli na „jago“ več z gospodom, da ne bi dobili več ne smodke ne kupice vina od gospodov, nečete po svojem prepričanju ravnati, ampak le vedno v to nesrečno nemčurstvo tiščite v svojo lastno pogubo. Ne, možje slovenski, ne tako! Premislite dobro, ljubi slovenski možje, in ne dajte se ne eno uro več motiti od vaših sovražnikov, ampak stopite v vaš tabor, kjer se vaš jezik slovenski spoštuje, in se lepe pesmi v njem glasò. Ako pa misli eden ali drugi, da bo pri tem ali onem „gospodu“ delo za to izgubil, ako je narodnjak, to je še popolno prazen strah. Le verjemite, da od teh gospodskih dedunov, nobeden sam delal ne bo, ker neče in pa tudi ne more; on mora vas za delo imeti in vas bo tudi imel; drugače bi tudi njim samim kmalo smodek izmanjkalo. Bodite toraj vsi narodnjaki, posebno pa zdaj pri občinskih volitvah, pokažite, da ste Slovenci, pridite vsi volit in volite le tiste može, kateri se vam bodo v dan volitve priporočali. Zakaj oni so možje, kateri so zavedni, pošteni, trdni Slovenci. In k volitvam pa pridite vsi, brez izjeme; nihče se ne sme izgovarjati, da bodo že brez njega naredili. Ako bi vsakteri tako rekel, potem pa bi nobenega ne bilo. Kar vas je pa bolj zavednih narodnjakov, storite vsakter v svojem krogu in po svoji moči, da bode volitva ne le zmagovalna za narodno stran, ampak tudi sijajna, da bode svet videl, da smo prebujeni, da smo zavedni. Nihče naj se ne boji, kaj bodo naši nasprotniki rekli, ali kaj bodo pisarili; saj tudi vojak ne sme misliti, ako gre v vojsko, kaj da reče sovražna puška ali sablja; on mora trdno in neustrašeno iti v smrt. Bodite toraj trdni in nepremagljivi, in zmaga bode naša, nam vsem v prid in v čast. Savinjski.

Iz Slovenje Bistriške okolice. (Razni spomini.) Da si je pri nas skoro v vsem — slabo napredovanje, vendar pa se nam pozna, da se časovo kolo vedno suče. Tako se je pri nas že mnogo spremenilo, nekdanji laži liberalni kričači so že nekteri pozginili in nekteri so se umirili, ko je že večkrat postavna pravica —

onemoglost in osamelost jih oplašila, ker se jim je nekoliko njih visoki greben pristrigel in nekoliko pobesil. Mogočni so se pokazali v preteklih časih ter niso hoteli biti več zvesti avstrijani, ter niso mogli strpeti razobešene avstrijske zastave, le prusačka (nemška) zastava ima vedno in zmirom prosti razobes v naši Slovenski Bistrici. V napredovanju se je skazalo dosti mestjanov v mnogih rečeh, vsaj v sadjoreji. Tudi za novo cesto proti železnici Slov. Bistriški postaji je lepa vrsta mladih jabek, grušek in nekaj divjih kostanjev nasajenih, isto tako po širših ulicah po mestu je precej divjih kostanjev in dreves nasajenih, kar bode poletni čas zavoljo senca hvale vredno. Ker se v preteklih časih mnogokrat ni dala na noben način nesnaga odpraviti iz mestnih ulic, zato so dali sedaj napraviti žlebe, da le ne bode več resnica šaljiva pesmica, ki jo je pred nekoliko leti zložil, čez 20 delov dolgo, nek mladenič, ki je služil pri dragoncih cesarja v Slov. Bistriški kosarui. Prične se ta pesem tako le: Dunaj, Ljubljana, — in Gradec se skrij! Bistrici, Slovenski, — kar glihe nič nij. Našteva in namenja mnogo, česar ni tukaj spodobno omenjati, da si je dosti resnice v tej šaljivi pesmici. Spoznali so tudi, da ima voda bistriške reke neko posebno zdravilno moč v sebi, zato so si dali narediti veliko kopališče. To je dosti stotakov stalo, koj v kratkem času pa se je v tem kopališču en dacar za vselej ozdravil (ko je utonil). Okoličani ne marajo nič za to kopališče. (Konec prih.)

Iz Zidanega mosta. Z minolim starim letom poteklo je tudi sedajnega občinskega zastopa v Loki blizu Zidanega mesta triletno poslovanje in s pričetim novim letom vršile se bodo v kratkem tudi nove občinske volitve. Toraj možje slovenski narodnjaki, pozor! pripravljajte se za časa, nasprotnikov imamo dovolj. Stojte vsi za enega in eden za vse; v edinosti je moč pa tudi zmaga naša! Narodnjak.

Iz Čadrama. (Razne novosti.) Lani je bilo pri nas 18 parov poročenih, in mrličev smo imeli 44. Med njimi sta ona dva, ki sta bila začetkom pr. l. komaj iz Ruš semkaj došla, sin Janez Fella, kuritelj v steklarni, zastrupil ga je iz sovraštva njegov prednik v službi Jožef Pock in potem mati prvega, Marija, ki je prišla za sinom mu v boleznini streč. Oba sta vživala žgance od ene in tiste zastrupljene moke in sta umrla, sin dne 30. prosinca, mati pa dne 4. svečana, hudodelnik pa si je v celjski ječi trebuh razparal, da bi rabeljnovim rokam ušel in je tudi umrl. Rojenih je pri nas pa lani bilo 82, 39 moškega in 43 ženskega spola. To spričuje, da je pri nas zdravje vladalo 1886, ker smo prav za prav med 2450 prebivalci imeli le 42 mrličev, ki so naravne smrti umrli — skoraj polovico menj, kakor je bilo rojenih.